

متن پرسش

سلام: جناب محی الدین فرموده اند: «العالم متوهم ما له وجود خارجی.» استاد بنده بعد از کار کردن روی کتاب از برهان تا عرفان برداشتهایی داشته ام از این جمله. ولی می خواستم از استاد خواهش کنم اگر بتوانند در چند خط منظور آن را بفرمایند بنده سعی می کنم روی آن کار کنم. التماس دعا

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: این بحث مهمی است که محی الدین در فصّ یوسفی به میان آورده است و شاهد خود را روایت مشهور پیامبر خدا «صلوات الله علیه وآله» قرار می دهد که حضرت می فرماید: «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا» مردم در حال حاضر در خواب اند وقتی مردند، تازه بیدار می شوند. بیدار می شوند و می بینند عالم اطرافشان طوری شده که نسبت به دنیا برایشان يك نحوه بیداری است. به همین جهت قرآن در رابطه با قیامت به شخص گناهکار می فرماید: «لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكُمْ غِطَاءَك فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ» حقیقتا تو از این عالم در غفلت بودی ما پرده را از مقابل تو عقب زدیم و حالا چون چشمت تیزبین شده اینها را در اطراف خود می بینی ولی در دنیا ندیدی در حالیکه در دنیا هم اینها اطراف تو بود. محی الدین دنیا را نسبت به عالم بالا دارای وجود اصیل نمی داند، ولی نه این که آن را غیر واقعی بداند. سعی بفرمایید مطلب را در فصّ یوسفی دنبال فرمایید. موفق باشید

[۱] (۲) - بحار الأنوار، ج ۵۰، ص ۱۳۴.

[۲] (۳) - سوره ق، آیه ۲۲.